

Fundusze Europejskie

Specyficzne warunki wyboru dla typu projektu: Wsparcie inwestycji związanych z transportem publicznym służących poprawie jakości powietrza

Załącznik nr 2 do Regulaminu wyboru projektów nr FEPZ.07.02-IZ.00-001/26

Priorytet 7 Fundusze Europejskie na rzecz partnerskiego Pomorza Zachodniego

Działanie 7.2 Rozwój obszarów innych niż miejskie (IIT)

**Typ projektów: 2. Wsparcie inwestycji związanych z transportem publicznym
służących poprawie jakości powietrza**

**Szczecin, styczeń 2026
wersja 1.0**

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Spis treści

I.	Typy projektów	3
II.	Załączniki do wniosku o dofinansowanie	5
III.	Beneficjent	8
IV.	Zasady finansowania	9
V.	Pomoc publiczna, pomoc de minimis	9
VI.	Formuła „zaprojektuj i wybuduj”	10
VII.	Kwalifikowalność wydatków	10
VII.I	Ramy czasowe kwalifikowalności	10
VII.II	Warunki i ocena kwalifikowalności wydatku	11
VII.III	Wydatki kwalifikowalne	11
VII.IV	Wydatki niekwalifikowalne	12
VIII.	Wskaźniki produktu i rezultatu	13
IX.	Załączniki	14

I. Typy projektów

1. W ramach naboru projektów typu 2 możliwa jest realizacja inwestycji związanych z transportem publicznym, które wzmocnią siatkę połączeń w obszarze funkcjonalnym.
2. Celem jest zwiększenie mobilności mieszkańców w ramach danego obszaru, ograniczenie wykluczenia komunikacyjnego i przyczynienie się do poprawy jakości powietrza.
3. Projekt musi być przedsięwzięciem podstawowym wskazanym w porozumieniu terytorialnym będącym podstawą realizacji IIT Programu FEPZ, w ramach:
 - a) OF Partnerstwa Lider Pojezierzy,
 - b) OF Partnerstwa powiatu goleniowskiego,
 - c) OF Partnerstwa powiatu gryfińskiego,
 - d) OF Partnerstwa powiatu stargardzkiego.
4. Inwestycje możliwe do objęcia dofinansowaniem to m.in.:
 - a) zakup niskoemisyjnego i zeroemisyjnego taboru publicznego transportu zbiorowego, spełniającego wymogi „czystych ekologicznie pojazdów” w rozumieniu dyrektywy 2009/33/WE, w tym budowa/rozbudowa stacji ładowania pojazdów transportu publicznego,
 - b) zakup niskoemisyjnego i zeroemisyjnego taboru publicznego transportu zbiorowego, spełniającego wymogi „czystych ekologicznie pojazdów” w rozumieniu dyrektywy 2009/33/WE na potrzeby oferowania transportu publicznego na życzenie wraz z wyposażeniem dystrybutorni oraz w ramach cross financingu uruchomienie linii obsługującej ten rodzaj transportu,
 - c) budowa/przebudowa infrastruktury przystanków i centrów przesiadkowych,
 - d) budowa dróg rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych, wraz z infrastrukturą towarzyszącą, łączących poszczególne części miast/miejscowości z centrami przesiadkowymi, budowa obiektów Bike&Ride.

Uwaga! W przypadku dużych pojazdów, kategorii M3, dopuszczalny jest zakup pojazdów elektrycznych, wodorowych, plug-in, a także zasilanych gazem LNG, CNG lub LPG. Niedozwolony jest natomiast zakup konwencjonalnych pojazdów hybrydowych łączących napęd spalinowy z elektrycznym, chyba że taki pojazd zamiast oleju napędowego zasilany jest gazem LNG/CNG/LPG lub biometanem, biopaliwami ciekłymi, gazowymi paliwami syntetycznymi i parafinowymi. W przypadku małych pojazdów (minibusów), kategorii M2, dozwolony jest wyłącznie zakup pojazdów bezemisyjnych (elektrycznych lub wodorowych).

5. Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi) nie będą wspierane, chyba że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu.
6. Inwestycje w elementy drogowe nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących – zwiększać ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.

7. Drogi rowerowe budowane w ramach projektu muszą być zgodne z wytycznymi Ministra Infrastruktury WR-D-42 oraz WR-D-63.

Uwaga! Wytyczne Ministra Infrastruktury WR-D-63 nie dopuszczają w obrębie nawierzchni przeznaczonych do ruchu rowerów nawierzchni z kostki betonowej lub kamiennej.

8. Każda planowana do realizacji inwestycja musi być uzupełniona działaniami poszerzającymi zasięg transportu publicznego i podnoszącymi jakość oferowanych usług, np. nowe/częstsze połączenia, wyższa punktualność, oferta lepiej dopasowana do potrzeb różnych grup osób, w tym osób z grup zmarginalizowanych (np. aspekt cenowy).
9. W ramach projektu konieczne jest zaplanowanie działań promocyjnych w zakresie podnoszenia świadomości mieszkańców na temat korzystania z niskoemisyjnego transportu zbiorowego i ruchu niezmotoryzowanego.
10. Wsparcie udzielane będzie na inwestycje zgodne z SUMP lub z innym dokumentem planowania mobilności – w zależności od funkcji i wielkości danego ośrodka miejskiego. Spójność projektu z SUMP/innym dokumentem oznacza, że projekt stanowi element koncepcji określonej w SUMP/innym dokumencie lub projekt został wprost wskazany w SUMP/innym dokumencie.
11. SUMP jest wymagany dla miast wojewódzkich oraz miast powyżej 100 tys. mieszkańców i w gminach położonych w ich obszarze funkcjonalnym. Natomiast w przypadku pozostałych partnerstw projekt musi być zgodny z innym dokumentem planowania mobilności.
12. W przypadku wnioskodawców zobowiązanych do złożenia SUMP, dokument musi być pozytywnie oceniony (lub pozytywnie z rekomendacjami) przez Centrum Unijnych Projektów Transportowych, w zakresie zgodności z wymogami dotyczącymi SUMP oraz ośmioma zasadami właściwego Komunikatu Komisji Europejskiej z 17.12.2013 (COM (2013)913 final), pogłębianymi i zaktualizowanymi w zaleceniu Komisji Europejskiej z 8.03.2023 r. (C(2023) 1524), na których opiera się idea SUMP.
13. Projektując inwestycję, muszą Państwo zadbać o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni.
14. W ramach planowanych inwestycji należy unikać tworzenia powierzchni uszczelnionych, tj. wyłączonych z powierzchni biologicznie czynnych, pokrytych nieprzepuszczalnymi materiałami. Zaprojektowanie powierzchni uszczelnionej jest możliwe wyłącznie w uzasadnionych sytuacjach w przypadku braku innej możliwości.
15. Realizowane przedsięwzięcia muszą być zgodne z zasadą DNSH.
16. Szczegółowe wymagania stawiane projektom zawarte są w kryteriach wyboru projektów, stanowiących załącznik nr 2.1 do niniejszego dokumentu.

II. Załączniki do wniosku o dofinansowanie

1. Załączniki do wniosku o dofinansowanie są jego integralną częścią.
2. Dokumentacja musi być przygotowana na wzorach dokumentów i w oparciu o wskazówki opisane poniżej. Wzory dokumentów stanowią załącznik nr 2.3 do niniejszego dokumentu.
3. Załączniki obowiązkowe, które muszą zostać dostarczone wraz z wnioskiem:
 - a) **Analiza występowania pomocy publicznej** (zgodnie ze wzorem)
 - b) **Formularz opisowy** (zgodnie ze wzorem)
 - c) **Dokumenty potwierdzające sytuację finansową wnioskodawcy/partnera** (dotyczy wyłącznie podmiotów innych niż JST)

Wnioskodawcy zobowiązani do sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, przedkładają następujące dokumenty za dwa ostatnie zamknięte lata obrotowe:

 - sprawozdanie finansowe – bilans, informacja dodatkowa, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych,
 - opinia biegłego rewidenta (jeśli dotyczy).

Jeżeli wnioskodawca (podmiot inny niż JST) działa krócej niż dwa lata, to przedkłada sprawozdania za okres prowadzonej działalności. Jeśli nowo powstałe podmioty są zobowiązane do sporządzania sprawozdań finansowych, a nie dysponują dokumentami za ostatni zamknięty rok, powinny sporządzić sprawozdanie za ostatni zamknięty okres np. kwartał lub miesiąc. W przypadku gdy sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrachunkowy nie zostało zatwierdzone w chwili składania wniosku, należy przedłożyć ww. dokumenty dla ostatnich zatwierdzonych dwóch lat obrotowych. Jeśli ww. dokumenty umieszczone zostały na ogólnodostępnych, publicznych portalach internetowych – należy wskazać adres tej strony internetowej w sekcji H w polu „Opis sposobu zarządzania projektem” wniosku o dofinansowanie.
 - d) **Dokumenty dotyczące zamówień (w myśl PZP lub zgodnie z zasadą konkurencyjności) udzielonych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie** (jeśli dotyczy)

Dokumenty dotyczące udzielonych przez Państwa zamówień wymienionych w sekcji I w polu „Zamówienia” wniosku o dofinansowanie, w przypadku których podpisana została umowa z wykonawcą.

W ramach załącznika proszę przedłożyć te dokumenty, które nie są przez zamawiającego publikowane w związku z ogłoszeniem i rozstrzygnięciem postępowania na stronach internetowych wnioskodawcy lub odpowiednich publikatorach (Biuletyn Zamówień Publicznych, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, Baza konkurencyjności itp.).

Lista dokumentów dotyczących udzielonych zamówień stanowi załącznik 2.5 do niniejszego dokumentu.
 - e) **Zaświadczenie lub oświadczenie o otrzymanej pomocy de minimis** (zgodnie ze wzorem – jeśli dotyczy).

Informacja na temat pomocy de minimis otrzymanej w ciągu minionych trzech lat w formie skanów zaświadczeń, lub oświadczenie o otrzymanej w ww. okresie pomocy de minimis wypełnione w oparciu o wzór stanowiący załącznik do wniosku o dofinansowanie, przedstawione w formie skanu lub pliku z elektronicznym podpisem kwalifikowanym, podpisane zgodnie z zasadami reprezentacji.

- f) **Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis** (zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis – jeśli dotyczy).
Dokument składany w formie skanu lub pliku elektronicznego z podpisem kwalifikowanym, podpisany zgodnie z zasadami reprezentacji.
- g) **Informacje o zgodności projektu z przepisami w zakresie ochrony środowiska i wymaganych pozwoleniach** (zgodnie ze wzorem – jeśli dotyczy)
- h) **Mapy, szkice lokalizacyjne sytuujące projekt** (jeśli dotyczy)
Skala dołączonych do wniosku map musi być dobrana do potrzeb projektu, tak aby można było zlokalizować projekt w skali lokalnej oraz w regionie. Załącznik nie jest wymagany dla projektów niestacjonarnych.
- i) **Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT** (zgodnie ze wzorem – jeśli dotyczy)
- j) **Pełnomocnictwa** (jeśli dotyczy)
Dokument składany w przypadku udzielenia przez wnioskodawcę pełnomocnictwa osobie innej niż wskazana w dokumencie rejestrowym do dokonywania w imieniu wnioskodawcy czynności związanych z ubieganiem się o dofinansowanie, w tym do składania oświadczeń.
- k) **Porozumienie lub umowa o partnerstwie** (jeśli dotyczy)
Dokument zgodny z wymogami określonymi w art. 39 ust. 9 ustawy wdrożeniowej. Jeżeli wnioskodawca na etapie składania wniosku o dofinansowanie nie zawarł jeszcze umowy lub porozumienia określającego prawa i obowiązki partnerów w zakresie realizacji projektu, zobowiązany jest do załączenia listu intencyjnego dotyczącego realizacji projektu partnerskiego. Wtedy umowę lub porozumienie określające prawa i obowiązki partnerów w zakresie realizacji projektu należy dostarczyć przed zawarciem umowy o dofinansowanie.
- l) **Umowa o świadczenie usług publicznych w ramach publicznego transportu zbiorowego** (jeśli dotyczy)
Dokument zgodny z wymogami określonymi w art. 4 rozporządzenia 1370/2007 oraz Ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym. Umowa o świadczenie usług publicznych może zostać zawarta na nie dłużej niż 10 lat.
Jeżeli wnioskodawca na etapie składania wniosku o dofinansowanie nie zawarł jeszcze ww. umowy, należy dołączyć jej projekt/harmonogram działań

związanych z podpisaniem umowy. W takiej sytuacji umowa o świadczenie usług publicznych musi być dostarczona najpóźniej przed podpisaniem umowy o dofinansowanie. Przekazanie operatorowi dofinansowania albo składników nabytych z udziałem dofinansowania nie może nastąpić przed zawarciem umowy o świadczenie usług publicznych.

- m) **Zobowiązanie do dostarczenia załączników na późniejszym etapie** (zgodnie ze wzorem – jeśli dotyczy).
4. Załączniki obowiązkowe, które mogą zostać dostarczone przed zawarciem umowy o dofinansowanie:
- a) **Dokumenty potwierdzające źródła finansowania**
Dokumenty potwierdzające posiadanie środków na współfinansowanie projektu ze źródeł własnych bądź zewnętrznych, np. uchwała budżetowa (w przypadku projektu realizowanego w danym roku), wieloletnia prognoza finansowa (w przypadku projektu realizowanego dłużej niż rok), umowa dotacji, promesa kredytowa, uchwała właściwego według statutu organu, określająca zadanie, na które przeznaczone są środki finansowe, a także wysokość wkładu własnego na realizację danego zadania w kolejnych latach, itp. Z przedstawionych dokumentów powinno wynikać, że dany podmiot zaplanował zabezpieczenie środków finansowych w wysokości niezbędnej do realizacji projektu. Jeśli ww. dokumenty umieszczone zostały na ogólnodostępnych, publicznych portalach internetowych – należy wskazać adres tej strony internetowej w sekcji H w polu „Opis własnych środków finansowych” wniosku o dofinansowanie.
- b) **Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach** (jeśli dotyczy)
W przypadku projektów realizowanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” dokument można dostarczyć w terminie określonym w załączniku Zobowiązanie do dostarczenia załączników na późniejszym etapie.
- c) **Dokumenty zezwalające na realizację inwestycji** (jeśli dotyczy)
Dokumenty zezwalające na realizację inwestycji, w tym: pozwolenie na budowę, zgłoszenie budowy/robót budowlanych lub inne dokumenty, w tym wymienione w art. 72 ust. 1 i 1a ustawy OOS, informacja od właściwego organu o braku sprzeciwu do planowanego przedsięwzięcia realizowanego na podstawie zgłoszenia budowy lub robót budowlanych, pozwolenie wodnoprawne, zezwolenie na realizację inwestycji drogowej.
W przypadku projektów realizowanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” niezbędne dokumenty zezwalające na realizację inwestycji można dostarczyć w terminie określonym w załączniku Zobowiązanie do dostarczenia załączników na późniejszym etapie.
- d) **Informacja organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną** (jeśli dotyczy)
Z obowiązku jej składania wyłączone są inwestycje wykazane na stronie internetowej organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną, tj. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie: [Potwierdzenie](#)

[zgodności z celami środowiskowymi](#)¹.

W przypadku projektów realizowanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” dokument można dostarczyć w terminie określonym w załączniku
Zobowiązanie do dostarczenia załączników na późniejszym etapie.

e) **Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 wraz z mapą** (dotyczy wyłącznie projektów infrastrukturalnych)

W przypadku projektów realizowanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” dokument można dostarczyć w terminie określonym w załączniku
Zobowiązanie do dostarczenia załączników na późniejszym etapie.

f) **Umowa o świadczenie usług publicznych w ramach publicznego transportu zbiorowego** (jeśli dotyczy)

Dokument wymagany w przypadku gdy wraz z wnioskiem dostarczono jedynie projekt umowy/harmonogram działań związanych z podpisaniem umowy o świadczenie usług publicznych w ramach publicznego transportu zbiorowego.

g) **Porozumienie lub umowa o partnerstwie** (jeśli dotyczy)

Dokument wymagany w przypadku projektów partnerskich, dla których wraz z wnioskiem dostarczono jedynie list intencyjny dotyczący partnerstwa.

5. Załączniki nieobowiązkowe:

a) **Załączniki dodatkowe**

Inne dokumenty, które w opinii wnioskodawcy mogą wpłynąć na ocenę i na które wnioskodawca powołuje się we wniosku o dofinansowanie (np. opinie, listy intencyjne).

b) **Wyjaśnienia składane podczas oceny** – składane na wezwanie do ich złożenia.

III. Beneficjent

1. Wnioski o dofinansowanie mogą składać podmioty wskazane jako wnioskodawcy we właściwym porozumieniu terytorialnym będącym podstawą realizacji IIT w ramach Programu FEPZ.
2. Możliwa jest realizacja przedsięwzięcia w partnerstwie, w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej.
3. Partnerem może być podmiot, spełniający wymogi dotyczące podmiotu uprawnionego do ubiegania się o dofinansowanie.
4. W imieniu beneficjenta projekty może realizować podmiot pełniący rolę realizatora.
5. Wnioskodawca/partner kwalifikuje się do otrzymania wsparcia wyłącznie w sytuacji, gdy jest podmiotem uprawnionym do dofinansowania zarówno na etapie aplikowania, jak również w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie.

¹ Dla projektów, które wymagają decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub pozwolenia wodnoprawnego Informacja organu jest wydawana po uzyskaniu ww. dokumentów.

IV. Zasady finansowania

1. Maksymalny **poziom dofinansowania** projektu środkami Unii Europejskiej wynosi **85%** całkowitych wydatków kwalifikowalnych.
2. W naborze nie ustala się:
 - a) minimalnej ani maksymalnej dopuszczalnej całkowitej wartości projektu,
 - b) minimalnej ani maksymalnej dopuszczalnej wartości wydatków kwalifikowalnych.
3. Wnioskowana kwota dofinansowania projektu powinna wynikać z właściwego porozumienia terytorialnego będącego podstawą realizacji IIT lub z późniejszego uzgodnienia z IZ FEPZ.

V. Pomoc publiczna, pomoc de minimis

1. W przypadku projektów infrastrukturalnych dofinansowanie uzyskać mogą wyłącznie projekty nieobjęte regułami pomocy publicznej oraz pomocy de minimis. Udzielenie pomocy de minimis możliwe jest jedynie na wsparcie zakupu/montażu instalacji fotowoltaicznej.
2. W przypadku projektów polegających na zakupie taboru publicznego transportu zbiorowego dofinansowanie mogą uzyskać projekty objęte pomocą publiczną na podstawie art. 93 TFUE oraz bez pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust 1 TFUE.
3. Na szczególnej uwadze należy mieć fakt, iż rekompensata otrzymywana z tytułu świadczenia usług publicznych podlega ocenie w świetle art. 107 ust. 1 TFUE, ponieważ zgodnie z orzecnictwem TSUE przedsiębiorstwem jest każdy podmiot zaangażowany w prowadzenie działalności gospodarczej, bez względu na jego status i sposób finansowania.
4. Kryteriami pozwalającymi ustalić, czy dane wsparcie przyznane w związku ze świadczeniem usług publicznych stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, są tzw. kryteria Altmark (wyroku TSUE w sprawie C-280/006). Łączne ich spełnienie powoduje, że rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych nie stanowi pomocy publicznej:
 - a) przedsiębiorstwo jest zobowiązane do świadczenia usługi publicznej i ją wykonuje, a jednocześnie usługa ta jest jasno zdefiniowana,
 - b) w celu uniknięcia przyznania korzyści ekonomicznej, która może faworyzować wybrane przedsiębiorstwo w stosunku do konkurencji, parametry, na podstawie których ustala się rekompensatę, powinny być określone obiektywnie i transparentnie, zanim nastąpi nałożenie zobowiązania do świadczenia usług publicznych,
 - c) rekompensata nie może przekroczyć kosztów poniesionych w związku z realizacją usługi publicznej z uwzględnieniem wpływów z tej usługi oraz rozsądnego zysku,
 - d) jeśli przedsiębiorstwo nie zostało wybrane zgodnie z procedurami zamówień publicznych gwarantującymi, że usługa będzie zapewniona po najmniejszym koszcie dla społeczności, rekompensata nie może przekraczać kosztów, jakie poniosłoby typowe przedsiębiorstwo, dobrze zarządzane i odpowiednio

wyposażone do realizacji usługi publicznej, z uwzględnieniem wpływów generowanych przez usługę i rozsądnego zysku.

5. Niespełnienie co najmniej jednego z kryteriów Altmark powoduje, że rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych w transporcie stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust 1 TFUE.
6. Rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych w transporcie stanowi pomoc publiczną zgodną z zasadami rynku wewnętrznego na podstawie art. 93 TFUE i nie podlega obowiązkowi notyfikacji, o ile przy jej udzielaniu zachowane zostały wszystkie zasady wynikające z rozporządzenia nr 1370/2007.
7. Niezależnie od spełnienia bądź niespełnienia warunków określonych przez TSUE w orzeczeniu w sprawie Altmark rekompensata musi być zgodna z zasadami wynikającymi z rozporządzenia 1370/2007. Ponadto na wnioskodawcy ciąży obowiązek przestrzegania ustawy o publicznym transporcie zbiorowym

VI. Formuła „zaprojektuj i wybuduj”

1. Możliwa jest realizacja projektu w formule „zaprojektuj i wybuduj”.
2. W przypadku projektów realizowanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” załączniki niezbędne do wniosku o dofinansowanie takie jak Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, Dokumenty zezwalające na realizację inwestycji, Informacja organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną oraz Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000, wraz z mapą możliwe są do dostarczenia w terminie określonym w załączniku Zobowiązanie do dostarczenia załączników na późniejszym etapie.

VII. Kwalifikowalność wydatków

VII.I Ramy czasowe kwalifikowalności

1. Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2021 r.
2. Kończącą datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2029 r.
3. Wydatki w ramach projektu są kwalifikowalne w okresie realizacji wskazanym we wniosku.
4. **Rozpoczęcie realizacji projektu** to podjęcie działań zmierzających bezpośrednio do realizacji projektu, w tym rozpoczęcie prac, jak też poniesienie jakiegokolwiek wydatku kwalifikowalnego w ramach projektu.
5. **Rozpoczęcie prac** to rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją objętą projektem lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które powoduje, że inwestycja staje się nieodwracalna, w zależności od tego, co nastąpi najpierw. Zakupu gruntów ani prac przygotowawczych nie uznaje się za rozpoczęcie prac.
6. **Prace przygotowawcze** to np. uzyskanie zezwoleń, sporządzenie studiów wykonalności.
7. Za termin rozpoczęcia realizacji projektu w formule „zaprojektuj i wybuduj” we wniosku należy przyjąć przewidywaną datę podpisania umowy pomiędzy wnioskodawcą a wykonawcą dokumentacji projektowej i robót budowlanych.

8. **Zakończenie realizacji projektu** stanowi data podpisania ostatniego protokołu potwierdzającego odbiór, data później uzyskanego/wystawionego dokumentu lub data poniesienia ostatniego wydatku w projekcie, w zależności od tego, co nastąpiło później.

VII.II Warunki i ocena kwalifikowalności wydatku

1. Wydatek jest kwalifikowalny jeśli spełnia łącznie następujące warunki:
 - a) jest zgodny z przepisami prawa,
 - b) jest zgodny z umową o dofinansowanie i [Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027](#) oraz innymi procedurami, do stosowania których beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie,
 - c) został faktycznie poniesiony w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie,
 - d) spełnia warunki określone w programie i SZOP oraz niniejszym dokumencie wraz z załącznikami,
 - e) jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu lub jego przygotowaniem,
 - f) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
 - g) został należycie udokumentowany zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 oraz z zasadami przez nas określonymi,
 - h) został rozliczony we wniosku beneficjenta o płatność,
 - i) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót budowlanych zrealizowanych, w tym zaliczek.
2. Ocena kwalifikowalności wydatków dokonywana jest w trakcie oceny wniosku o dofinansowanie, jak również w trakcie rozliczania i kontroli projektu, po jego zakończeniu, w tym w okresie trwałości projektu. Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie weryfikacji podlega potencjalna kwalifikowalność wydatków ujętych we wniosku o dofinansowanie. Skierowanie projektu do dofinansowania oraz podpisanie umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki ujęte we wniosku o dofinansowanie oraz przedstawione do poświadczenia we wnioskach o płatność zostaną uznane za kwalifikowalne.

VII.III Wydatki kwalifikowalne

1. Wydatki kwalifikowalne to takie, które są niezbędne do realizacji projektu, do osiągnięcia zamierzonego celu i realizacji zakładanych we wniosku o dofinansowanie wskaźników, w tym:
 - a) **koszty bezpośrednie** (w szczególności: zakup robót i materiałów budowlanych, zakup nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych, zakup usług, dokumentacja techniczna, geodezyjno-kartograficzna, operaty szacunkowe, nadzór autorski, nadzór inwestorski, nadzór konserwatorski, nadzór architektoniczny, mapy i szkice lokalizacyjne sytuujące projekt, nabycie środków trwałych, nabycie wartości niematerialnych i prawnych wraz

z instalacją, podatek VAT – w przypadku braku prawnej możliwości jego odzyskania, cross-financing),

- b) **koszty pośrednie** (w tym koszty osobowe dotyczące personelu projektu zatrudnionego w oparciu o kodeks pracy, koszty wynajmu i utrzymania pomieszczeń, koszty administracyjne, doradztwo (prawne, finansowe, techniczne), inżynier kontraktu, promocja projektu).

Uwaga! W przypadku projektów o wartości całkowitej do 200 tys. EUR w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie, koszty pośrednie są obligatoryjne. Do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez [KE](#), aktualny na dzień ogłoszenia naboru.

2. Wydatki w projekcie muszą być uzasadnione, racjonalne i adekwatne do zakresu oraz celów projektu i celów Działania 7.2, a także zaplanowane w sposób celowy i oszczędny i umożliwiające terminową realizację zadań.
3. Koszty bezpośrednie podlegają rozliczeniu na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.
4. Koszty pośrednie podlegają rozliczeniu stawką ryczałtową w wysokości 7% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich. Nie ma obowiązku gromadzenia ani opisywania dokumentów księgowych na potwierdzenie ich poniesienia.
5. Wydatki poniesione na zakup nieruchomości (w tym gruntu) objęte są limitem do 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu (w przypadku terenów przemysłowych i terenów opuszczonych, na których znajdują się budynki, limit ten wynosi 15%).
6. Wydatki poniesione na elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), aby mogły podlegać wsparciu, muszą stanowić nieodłączny element większego projektu (nie mogą być dominującym elementem projektu) oraz objęte są limitem do 15% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. Ponadto projekty nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących – zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.
7. Wydatki na uruchomienie linii obsługującej transport na życzenie stanowią wydatki w ramach cross-financingu i objęte są limitem do 15% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
8. Wsparcie na zakup/montaż instalacji fotowoltaicznej udzielane jest jedynie jako pomoc de minimis.

VII.IV Wydatki niekwalifikowalne

1. Wydatki niekwalifikowalne w ramach projektu w całości ponosi beneficjent.
2. Za wydatki niekwalifikowalne uznaje się:
 - a) wydatki wykazane w podrozdziale 2.3 pkt 1) Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
 - b) wydatki poniesione na poziomie wyższym niż wynika to z ograniczeń wskazanych w limitach wydatków kwalifikowalnych,
 - c) wkład niepieniężny,

- d) wydatki związane z przygotowaniem dokumentacji aplikacyjnej, w tym poniesione na opracowanie formularza wniosku o dofinansowanie,
 - e) podatek VAT – bez względu na wartość projektu - w przypadku gdy wnioskodawcy/partnerowi/realizatorowi/podmiotowi uprawnionemu do ponoszenia wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi przysługuje prawo (potencjalna prawna możliwość) do obniżenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot podatku VAT. Kwalifikowalność VAT jest badana odrębnie w odniesieniu do każdego z tych podmiotów. Posiadanie ww. prawa wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli zwrot podatku faktycznie nie nastąpi, np. ze względu na niepodjęcie czynności zmierzających do realizacji tego prawa,
 - f) podatek VAT – jeżeli w odniesieniu do danego zadania inwestycyjnego podatek VAT rozliczany jest według proporcji ustalonej zgodnie z właściwymi przepisami ustawy o VAT (w tym art. 86 i art. 90),
 - g) podatek VAT – w odniesieniu do wydatku/zadania dotyczącego inwestycji w instalację fotowoltaiczną.
3. Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków. Przykłady podwójnego finansowania określone są w podrozdziale 2.3. pkt 2) Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

VIII. Wskaźniki produktu i rezultatu

1. Projekt musi zawierać informację o wskaźnikach planowanych do osiągnięcia w wyniku jego realizacji. Ich wykonanie będzie podlegać weryfikacji, a nieosiągnięcie zaplanowanych wskaźników może stanowić podstawę do niewypłacenia lub zwrotu dofinansowania, a także do rozwiązania umowy o dofinansowanie.
2. W ramach naboru wyróżnione zostały wskaźniki produktu i rezultatu. Ich definicje zawarte są w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie.
3. **Wskaźnik produktu** odzwierciedla bezpośredni, materialny efekt realizacji projektu mierzony konkretnymi wielkościami. Wskaźniki produktu są związane wyłącznie z okresem realizacji projektu, mogą więc być podawane wyłącznie za lata, w których projekt jest realizowany – muszą być zatem zgodne z terminami realizacji projektu.
4. W projekcie muszą być uwzględnione wszystkie adekwatne dla niego wskaźniki produktu.
5. Wskaźniki produktu dotyczące projektów typu Wsparcie inwestycji związanych z transportem publicznym służących poprawie jakości powietrza w ramach Działania 7.2 to:
 - a) **RCO058 Wspierana infrastruktura rowerowa**
 - b) **RCO059 Infrastruktura paliw alternatywnych (punkty tankowania/ladowania)**
 - c) **RCO074 Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego**
 - d) **RCO075 Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego**

- e) **PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami**
 - f) **PLRO184 Liczba wspartych publicznych systemów wypożyczania rowerów**
 - g) **PLPZCP09 Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji pozamiejskiej**
 - h) **PLPZCP10 Długość nowych linii autobusowych**
 - i) **PLPZCP11 Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych**
 - j) **PLPZCP13 Liczba nowych lub zmodernizowanych przystanków autobusowych**
 - k) **PLPZCP15 Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych**
 - l) **PLPZCP16 Liczba przebudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych**
 - m) **PLPZCP18 Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”.**
6. Postęp w realizacji wskaźników produktu wykazywany jest w składanych wnioskach o płatność, a najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Na potrzeby rozliczenia wskaźników należy wykazać dokumenty, które potwierdzą ich osiągniętą wartość.
7. **Wskaźnik rezultatu** odzwierciedla bezpośredni efekt wynikający ze zrealizowanego projektu. Rezultat obrazuje zakres zmian, jakie wystąpiły bezpośrednio w wyniku zakończonego projektu. Wskaźniki te mogą być przedstawione za okres nie wcześniejszy niż wskaźniki produktu, bowiem zawsze są ich wynikiem.
8. Wskaźniki rezultatu dotyczące projektów typu Wsparcie inwestycji związanych z transportem publicznym służących poprawie jakości powietrza w ramach Działania 7.2 to:
- a) **RCR064 Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej**
 - b) **PLPZCR06 Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego**
 - c) **PLPZCR07 Roczna liczba użytkowników korzystających z infrastruktury przystanków i centrów przesiadkowych.**
9. Wskaźniki rezultatu muszą zostać osiągnięte w okresie 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu oraz utrzymane w okresie trwałości projektu.

IX. Załączniki

Integralną częścią niniejszego regulaminu są załączniki:

1. Załącznik nr 2.1 Kryteria wyboru projektów
2. Załącznik nr 2.2 Instrukcja wypełniania WOD
3. Załącznik nr 2.3 Wzory załączników do WOD
4. Załącznik nr 2.4 Wzór umowy o dofinansowanie
5. Załącznik nr 2.5 Lista dokumentów dotyczących udzielonych zamówień